

สำนักภาษาต่างประเทศ

งานแปลข่าวรอบโลก			
ประเทศ	ภูมิภาคลาตินอเมริกา	หมวด	การเมือง-สังคม
ข่าวประจำวันที่	๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒		
หัวข้อข่าว	ประชาธิปไตยในแถบแอนดีสสั่นสะเทือน		

กระแสการประท้วงสั่นสะเทือนไปทั่วโลก แม้แต่ประเทศในภูมิภาคลาตินอเมริกาที่ตั้งอยู่บนแนวเทือกเขาแอนดีสก็ไม่ยกเว้น ไม่ว่าจะเป็นประเด็นทุจริตการเลือกตั้งที่ประเทศโบลิเวียเป็นเหตุให้นายเอโบ โมราเลส ประธานาธิบดีโบลิเวียต้องเดินทางออกนอกประเทศ ประธานาธิบดีเปรูประกาศยุบสภา ประเทศชิลีมีคนเสียชีวิต ๒๒ คน ภายในเวลา ๔ สัปดาห์ของเหตุการณ์ประท้วง และที่ประเทศเอกวาดอร์ประชาชนลุกฮือต่อต้านนโยบายรัดเข็มขัดของรัฐบาลตามข้อเสนอแนะของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดความไม่พอใจขึ้นในสังคม ผู้เชี่ยวชาญหลายคนให้ความเห็นตรงกันว่า ทั้งหมดนี้ล้วนเกิดจากความไม่เท่าเทียมในการจัดสรรทรัพยากร ความรู้สึกของประชาชนที่ว่าการเมืองไม่เชื่อมโยงกับประชาชน ความเป็นอภิสิทธิ์ชน และการทุจริตในระบบการเมืองที่ไม่ค่อยโปร่งใส

การประท้วงในชิลีและเอกวาดอร์สะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมซึ่งเกิดขึ้นจากเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมใหม่

ประชาชนในเอกวาดอร์หลายพันคนได้ออกมาเคลื่อนไหวบนท้องถนนเพื่อประท้วงนโยบายรัดเข็มขัดของรัฐบาลประธานาธิบดีเลนิน โมเรโน ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ให้รัฐบาลเอกวาดอร์กู้เงิน จำนวน ๔,๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ พร้อมกำหนดระยะเวลาปฏิรูปทางการคลัง ซึ่งรวมถึงการลดค่าใช้จ่ายสาธารณะ เพิ่มรายรับ และปฏิรูปแรงงานโดยมุ่งเน้นประสิทธิผล จากข้อเสนอของ IMF ดังกล่าวทำให้รัฐบาลต้องตัดลดการอุดหนุนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นมาตรการที่สร้างความไม่พอใจให้แก่ประชาชนจนนำมาสู่การประท้วง ประชาชนกลุ่มเปราะบางซึ่งส่วนมากจะเป็นชนพื้นเมืองจึงออกมาเดินขบวนแม้กลุ่มธุรกิจคมนาคมขนส่งซึ่งเป็นกลุ่มหลักที่ได้รับผลกระทบจากการขึ้นราคาน้ำมันจะเจรจาบรรลุลความตกลงกับรัฐบาลได้อย่างรวดเร็ว แต่ยังคงขำเกินกว่าสมาพันธ์ชนพื้นเมืองแห่งเอกวาดอร์ที่ตัดสินใจเข้าร่วมการประท้วง รัฐบาล โดยกลุ่มดังกล่าวเรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจตามแนวทางเสรีนิยมสำนักชิคาโกที่ใช้ได้ผลในชิลีมาตั้งแต่ทศวรรษที่ ๗๐ แต่กลายเป็นเรื่องแปลกสำหรับชาวเอกวาดอร์ เหตุเพราะการขึ้นราคาค่าโดยสารรถไฟใต้ดินเป็นฟางเส้นสุดท้ายของประชาชน นายโอมาร์ เด เลออน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจของภูมิภาคลาตินอเมริกาแห่งมหาวิทยาลัยกอมพลูเตนเซ ได้กล่าวว่า “ปีเญราพูดว่า ชิลีเป็นสวรรค์แห่งหนึ่ง แต่คำจินี” กลับเพิ่มสูงมาก อยู่ที่ ๐.๔๖ และนโยบายทางสังคมเพื่อช่วยลดภาระคนจนมีความสำคัญมาก ทำให้มาตรการเล็ก ๆ เพียงมาตรการเดียวจบลงด้วยความรุนแรง”

^๑ สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ (GINI Coefficient) เป็นตัววัดความไม่เท่าเทียมที่ใช้กันแพร่หลายที่สุด เป็นตัวที่ใช้อธิบายในกลุ่ม Lorenz Curve คำจินีถูกกำหนดจากพื้นที่ระหว่างเส้น Lorenz Curve กับเส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์ ทหารด้วยพื้นที่ใต้เส้นทแยงมุมทั้งหมด สัมประสิทธิ์จินี จะมีค่าตั้งแต่ ๐ ถึง ๑ โดยหากมีค่าเข้าใกล้ศูนย์จะยิ่งดี คือทุกคนมีรายได้เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ เมื่อค่า = ๐ หมายความว่า: ศัพท์นำรู้ทางเศรษฐกิจ <http://www2.fpo.go.th/S-V/Source/word/Word.php?Language=Thai&BeginRec=1325&NumRecShow=8&sort=3&search=>

นายเซบาสเตียน ปิญเระ ประธานาธิบดีชิลีเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะถือเป็นมรดกของเผด็จการ นายพลปิโนเชต์ แต่ยังไม่เพียงพอเพราะข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ประท้วงในชิลีไม่ต้องการเพียงปฏิรูปการเมือง ด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่ต้องการการเปลี่ยนแปลงอย่างถอนรากถอนโคน เช่นเดียวกับในเอกวาดอร์ ซึ่งรัฐสภาชิลีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ที่ผ่านมา ให้ยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

นางมาร์ตา ลาโกส ผู้อำนวยการและผู้ก่อตั้ง Latinobarómetro^๒ วิพากษ์นายปิญเระอย่างหนัก โดยระบุว่า “ประธานาธิบดีไม่เข้าใจว่าเหตุประท้วงนี้หมายถึงอะไร เราแก้ไขปัญหาได้ช้าและแย่ เขาเข้าใจว่าจะแก้ปัญหาได้ด้วยนโยบายทางสังคม แต่สิ่งที่เขาต้องทำคือกำจัดกาฬโรคให้หมดไป สร้างความโปร่งใส และการแก้ปัญหาในประเด็นที่ว่าอำนาจเป็นของใคร” และเพิ่มเติมอีกว่า “สิ่งที่มีในลาตินอเมริกา คือ ประชาธิปไตยที่ไม่สมบูรณ์อย่างที่สุด มีการเรียกร้องความเป็นประชาธิปไตยและการเข้าสู่อำนาจ ที่รัฐบาลต้องมาจากคนส่วนใหญ่ เพื่อคนส่วนใหญ่ และเป็นรัฐบาลที่ทำเพื่อสังคม ในช่วงเวลาที่ประเทศมีความพร้อม รัฐบาลควรจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ประเทศชิลีพัฒนาและเติบโตขึ้น แต่ความมั่งคั่งกลับกระจายอยู่ในคนเพียงกลุ่มเดียว”

การทุจริตเป็นแผลใหญ่ของรัฐบาลลาตินอเมริกา ประชาชนต่างเสียความเชื่อมั่นในตัวผู้นำประเทศ นางอันนา आयโซ นักวิจัยด้านลาตินอเมริกาประจำศูนย์ศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแห่งบาร์เซโลนา มีความเห็นว่า “การทุจริตทำให้เกิดมลทินในหลายประเทศและกระทบต่อความรู้สึกของประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นข้ามพรมแดน เช่น กรณีของ Odebrecht” ซึ่งเป็นเรื่องสืบนระหว่างประเทศ และถือว่าเป็นตัวอย่างสำคัญในประวัติศาสตร์เลยทีเดียว เพราะเกี่ยวข้องกับผู้นำประเทศถึง ๑๐ ประเทศ ในลาตินอเมริกา

การทุจริตเป็นแผลใหญ่อีกแผลของรัฐบาลลาตินอเมริกาและประชาชนเสียความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ

การสูญเสียความศรัทธาต่อนักการเมืองสะท้อนออกมาในผลการเลือกตั้ง โดยนายการ์โลส มาลามูต นักวิจัยจากสถาบันเอลกาโนกล่าวว่า “เมื่อก่อนนั้นประชาชนลงคะแนนเสียงแบบถล่มทลาย ปัจจุบันผลการเลือกตั้ง และพรรคการเมืองต่างเสียความแข็งแกร่ง เมื่อก่อนการได้รับเลือกตั้งซ้ำเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นปกติ แต่ตอนนี้ หากเกิดปรากฏการณ์แบบนี้จะโดนกล่าวหาว่าทุจริตการเลือกตั้ง เช่น ที่เกิดขึ้นในโบลิเวีย”

ศาลเลือกตั้งสูงสุดแห่งโบลิเวียได้สั่งให้หยุดการนับคะแนนเสียงการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคมที่ผ่านมา ขณะที่ทุกฝ่ายลุ้นกำหนดการเลือกตั้งรอบสอง เมื่อเริ่มต้นนับอีกครั้งปรากฏว่านายเอโบ โมราเลส ได้คะแนนเสียงนำคู่แข่งมากพอที่จะได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นสมัยที่สี่^๓

ความสำเร็จด้านสังคมเศรษฐกิจของนายโมราเลส ซึ่งสามารถทำให้ประชาชนนับล้านคนหลุดพ้นจากความยากจนและสร้างเกียรติและศักดิ์ศรีให้แก่ชนพื้นเมือง แต่ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ประชาชนจำนวนหนึ่งยอมทนกับการทุจริตในการเลือกตั้งได้ นางเจนนี อัญญูเช รองประธานวุฒิสภาจึงได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการประธานาธิบดีจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ ภายใน ๙๐ วัน

อนาคตของโบลิเวียยังไม่แน่นอน นายโอมาร์ เด เลออน เห็นว่า “มีความพยายามที่จะแปลงทรัพยากรธรรมชาติให้กลับไปสู่ภาคเอกชน และความพยายามนี้จะสำเร็จลงได้ด้วยนโยบายเป็นตัวแปรที่จะทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น”

^๒ องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร เป็นองค์กรที่ศึกษาและสำรวจความคิดเห็นของประชาชนโดยสัมภาษณ์ประชาชนราว ๒๐,๐๐๐ คน จาก ๑๘ ประเทศของลาตินอเมริกาและจัดทำเป็นรายงาน

^๓ ตามกฎหมายการเลือกตั้งของโบลิเวียกำหนดว่า หากผู้สมัครคนแรกได้รับคะแนนเสียงมากกว่าร้อยละ ๔๐ และผู้สมัครที่มีคะแนนนำสองลำดับแรกมีคะแนนห่างกันร้อยละ ๑๐ ของคะแนนที่นับ ถือว่าเป็นผู้ชนะการเลือกตั้งโดยไม่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งรอบสอง

นโยบายที่ขาดความเต็มใจทำให้ไม่อาจบรรลุความตกลงระดับภูมิภาค

ผู้เชี่ยวชาญหลายคนมีความเห็นว่า สถานการณ์ขณะนี้ น่าจะไม่ราบรื่นเนื่องจากความเต็มใจกรณีการบรรลุความตกลงในระดับภูมิภาคมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นายมาลามูต กล่าวว่่า “การบูรณาการระดับภูมิภาคจะทำให้ก้าวผ่านวิกฤติที่ฝังรากลึกได้ หากแต่ผู้นำหลายคนไม่สามารถประสานอุดมการณ์ที่แตกต่างกันให้ดีขึ้นได้” ซึ่งทำให้กลุ่มพันธมิตรในภูมิภาคเป็นเพียงความร่วมมือแบบหลวม ๆ และเปราะบาง เพราะกลุ่มความตกลงอาจสลายลงได้ทุกขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล

เช่น กรณีของตลาดร่วมอเมริกาใต้ตอนล่างหรือแมร์โกซัวร์ (Mercado Común del Sur: Mercosur) ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อหวังจะให้เป็นพื้นที่ร่วมในการสร้างโอกาสทางการค้าแก่กลุ่มประเทศสมาชิกก็กลับล้มเหลว นายเดเลออน กล่าวด้วยความเสียดายว่า “แมร์โกซัวร์เป็นเพียงภาพลวงตาเพราะไม่มีความตกลงที่จะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ”

จะเห็นได้ว่า มีเหตุผลหลายประการที่สร้างความไม่พอใจให้แก่ประชาชนในลาตินอเมริกา ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการประท้วงในเอกวาดอร์และชิลีทำให้รัฐบาลทั้งสองประเทศจะต้องยอมฟังเสียงของประชาชน

อย่างไรก็ตาม ปัญหาต่าง ๆ ในลาตินอเมริกายังไม่มีทางออกในระยะเวลายันใกล้นี้

ที่มาของข่าว :	https://www.lavanguardia.com/internacional/20191124/471818431377/latinoamerica- inestabilidad-bolivia-chile-ecuador-evo-morales.html
วันที่พิมพ์ :	๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ขั้นตอนการดำเนินการ / หลักวิชาการ :	
๑. คัดเลือกข่าวที่น่าสนใจและทันสมัยจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือได้ของสเปนและประเทศที่ใช้ภาษาสเปน อาทิ La Vanguardia, El País, ABC และ El Mundo	
๒. ค้นหาข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องที่จะแปลจากแหล่งข้อมูลภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ โดยการค้นหาจากระบบสืบค้นอิเล็กทรอนิกส์ และจำกัดการค้นหาเฉพาะเว็บไซต์ที่ลงท้ายด้วย .go.th, .org, .edu เป็นต้น	
๓. แปลข่าวจากภาษาสเปนเป็นภาษาไทย โดยใช้เครื่องมือช่วยแปล เช่น พจนานุกรมทั้งแบบเล่ม และแบบออนไลน์ คลังคำศัพท์ของสำนักภาษาต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิเทศสัมพันธ์ในกลุ่มงานเดียวกันเฉพาะจุดที่ยากต่อการแปล	
๔. การทับศัพท์ภาษาสเปนยึดตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ตามประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑	

ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวฤทัยชนก เมืองรัตน์	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
กลุ่มงาน	ภาษาสเปน เยอรมันและอาหรับ	ลำดับที่/ปีงบประมาณ ๓/๖๓
ผู้ทาน	นายชูชาติ พุดเพ็ญ	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจ	นางสาวกฤษณี มาศรีจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ

INESTABILIDAD EN AMÉRICA LATINA

Las democracias andinas se tambalean

La fuerte desigualdad social y la corrupción generalizada encienden Latinoamérica. La fuerte desigualdad y la corrupción generalizada encienden la región

IRENE DELGADO

24/11/2019 00:50 Actualizado a 24/11/2019 17:01

Una ola de protestas sacude el mundo y la región andina de América Latina no es una excepción. En Bolivia, la sombra de fraude electoral ha obligado a Evo Morales a abandonar el país, en Perú el presidente ha disuelto el Congreso, en Chile han muerto 22 personas en cuatro semanas de protestas y en Ecuador la población se rebela ante las políticas de austeridad implantadas por el FMI.

¿Qué causa este descontento social? Un reparto desigual de los recursos, la percepción de que la clase política está desvinculada de la población, los privilegios de las élites y la corrupción en un sistema político ya de por sí poco transparente, coinciden varios expertos consultados por *La Vanguardia*.

Las protestas en Chile y Ecuador reflejan las desigualdades originadas por el neoliberalismo

Miles de ecuatorianos han ocupado las calles en protesta contra la austeridad que impulsó el Gobierno conservador de Lenín Moreno. El FMI, principal acreedor de Ecuador, le ha prestado 4.200 millones de dólares y ha impuesto un calendario de reformas que incluyen una reducción del gasto público, un incremento de los ingresos y una reforma laboral orientada a la productividad. Esto supuso eliminar los subsidios a los combustibles, medida muy impopular y detonante de las protestas. La población más vulnerable, de mayoría indígena, llevó el peso de las manifestaciones. El gremio del transporte, principal afectado por la subida de la gasolina, llegó a un rápido acuerdo con el Gobierno pero para entonces ya se había sumado a las protestas la Confederación de Nacionalidades Indígenas del Ecuador, que exigía un cambio del modelo económico.

Marta Lagos: “Lo que tenemos en América Latina son democracias terriblemente imperfectas”

El liberalismo de la escuela de Chicago, que ha sorprendido ahora a los ecuatorianos, funciona en Chile desde la década de los setenta. Allí, la gota que ha colmado el vaso ha sido la subida del billete de metro. “Piñera decía que Chile era un paraíso pero tiene un Gini muy elevado, de 0,46 (índice que mide la

desigualdad, siendo 1 la cota máxima), y una deuda social muy importante, hasta el punto de que una pequeña medida ha terminado en violencia”, señala Omar de León, experto en desarrollo económico de América Latina en la Universidad Complutense.

Sebastián Piñera propuso reformar la Constitución –heredada de Pinochet– pero no fue suficiente porque las reivindicaciones ya no se limitan a reformas concretas sino que, al igual que en Ecuador, reclaman un cambio radical de las reglas del juego. El Congreso aprobó el viernes pasado redactar una nueva Carta Magna.

Marta Lagos, directora fundadora del Latinobarómetro, critica duramente a Piñera. “El presidente no entiende lo que esto significa. Vamos lento y mal. Cree que el problema se solucionará con políticas sociales cuando lo que hay que hacer es erradicar la corrupción, la falta de transparencia y solucionar el tema de quién ostenta el poder”. Y añade: “Lo que tenemos en América Latina son democracias terriblemente imperfectas. Existe la demanda de soberanía, que el Gobierno sea de la mayoría para la mayoría y de acciones sociales. En el momento en que un país tiene para dar, debe repartirlo justamente. En Chile ha habido desarrollo y crecimiento pero la riqueza se ha distribuido entre un grupo reducido”.

La corrupción es la otra gran lacra de los gobiernos latinoamericanos. La población ha perdido mucha confianza en sus dirigentes. “La corrupción ha hecho mella en muchos países y en la opinión pública –dice Anna Ayuso, investigadora de América Latina en el Cidob–. Además, es un fenómeno que traspasa las fronteras nacionales, como el caso Odebrecht”. Considerado el mayor ejemplo de sobornos internacionales de la historia, la trama implica a mandatarios de hasta diez países latinoamericanos.

La corrupción es la otra gran lacra de los gobiernos latinoamericanos y la población ha perdido mucha confianza en sus dirigentes

La pérdida de fe en la clase política se refleja en las elecciones. “Antes se daban amplias mayorías, actualmente los resultados son estrechos y los partidos pierden fuerza. Antes la reelección era la norma y ahora, en los casos en los que se ha repetido este fenómeno, como en Bolivia, ha sido con acusaciones de corrupción”, sostiene Carlos Malamud, investigador del Real Instituto Elcano.

El Tribunal Superior Electoral de Bolivia detuvo el escrutinio de los comicios del pasado 20 de octubre cuando todo apuntaba a una segunda vuelta. Al reanudarse, Evo Morales llevaba una ventaja suficiente para repetir como presidente por cuarta vez.

Los éxitos socioeconómicos de Morales —haber sacado de la pobreza a millones de personas y haber dignificado a los indígenas— no fueron suficientes para que una parte importante de la población tolerara esta manipulación electoral. Por el momento, la vicepresidenta de la Cámara Alta, Jeanine Áñez, se ha proclamado presidenta interina hasta que se convoquen nuevas elecciones, en un plazo máximo de 90 días.

El futuro de Bolivia es incierto. Omar de León opina que “habrá un intento de reversión de los recursos naturales hacia el sector privado y eso arrasará con todas las políticas que permitieron la mejora de la economía”.

La falta voluntad política imposibilita llegar a acuerdos regionales

La poca voluntad política para llegar a acuerdos entre los países de la región agrava aún más la situación, según los expertos consultados. “La integración regional atraviesa una profunda crisis –sostiene Malamud–. Los diversos líderes son incapaces de superar las diferencias ideológicas”. Las alianzas, en consecuencia, son efímeras y frágiles porque pueden desmoronarse en el momento en que haya un cambio de gobierno.

El caso de Mercosur, que abogaba por un espacio común que generara oportunidades comerciales, ha caído en desgracia. “Es un fantasma porque no hay consenso para aplicar políticas”, se lamenta De León.

Son muchos las causas del descontento en Latinoamérica. En países como Ecuador y Chile la violencia de las protestas ha forzado a los gobiernos a sentarse y escuchar a la población.

En cualquier caso, no habrá una solución a corto plazo.

<https://www.lavanguardia.com/internacional/20191124/471818431377/latinoamerica-inestabilidad-bolivia-chile-ecuador-evo-morales.html>

ข้อมูลเพิ่มเติม/คำศัพท์

Amplia mayoría

Deuda social significa https://prezi.com/xlma_sckzjj6/deuda-social-en-el-ecuador/
<https://www.derechoecuador.com/el-pago-de-la-deuda-social>